

Aleksis K – Sunnuntai-Kaleva

Huh hellettä

Kun Kööpenhaminan ilmastokokouksessa viime joulukuussa ei saatu maailman lämpenemistä kuriin, se on nyt äitynyt aivan mahdottomaksi. Tänä kesänä hellettä on piisannut enemmän kuin koskaan ennen, ja saa nähdä, tuleeko enää talvea ollenkaan. Tällä viikolla rikottiin melkein sata vuotta vanha lämpimyyden Suomen ennätys moneen kertaan ja reilusti, ja Liperissä ylitettiin jo 37 astetta. Muuallakin ennätykset ovat paukkuneet, ja heinäkuu oli kuumempi kuin yksikään aikaisempi kuukausi koskaan milloinkaan. Vanhan kansanperinteen mukaan tosin suuren pamauksen aikoina, jolloin koko maailmankaikkeus syntyi, olisi Puumalassa ollut vieläkin lämpimämpää. Tiedemiehet eivät kuitenkaan ole pystyneet vahvistamaan tätä arvelua, koska suurta pamausta ei ole onnistuttu toistamaan. Sitä paitsi Puumalan maine lämpötilojen mittauspisteenä ei ole erityisen uskottava sen jälkeen, kun siellä aiemmin tänä kesänä muka saavutettiin kaiken aikaa uusia lämpöennätyksiä, kunnes paljastui, että mittari oli suunnilleen saunan kiukaalla tai jotenkin juuttunut.

Tällainen kuumuus ei riko luita, mutta joitakin käytännön ongelmia se aiheuttaa terveydenhoidossa. Miten esimerkiksi saadaan selville, onko potilaalla kuumetta, jos hellettä on 37,2 astetta? Mittari näyttää joka tapauksessa tuota lukemaa, vaikka potilas olisi jo kuollut ja pakkasen puolella, koska on mahdotonta sanoa, mittaako kuumemittari silloin kinalon vai ulkopuolisen ilman lämpötilaa. Tämän ongelman poistamiseksi tulevaisuudessa kuumepotilaat luultavasti joudutaan sijoittamaan sairaalan kylmiöön ainakin mittausten ajaksi.

Ennen kokematon helle kuitenkin tarjoaa myös monia mahdollisuuksia kylmälle ja pohjoiselle maallemme. Varmaankin jossakin päin järjestetään helteen MM-kisoja, joista vain meillä ei ole tiedetty mitään, koska meillä ei ole ollut menestymisen mahdollisuuksia. Nyt voisi lopultakin olla, ja uudella Suomen ennätyshelteellä voisi päästä ainakin pistesijoille. Menestykseen viittaa sekin, että Ilmatieteen laitoksella korkattiin samppanjapullo helle-ennätyksen kunniaksi, ikään kuin laitoksella olisi ollut jotain ansioita ennätyksen saavuttamisessa.

Voitaisiin myös kehittää samantapainen järjestelmä, joka on käytössä ilman saastuttamisessa. Maat, jotka onnistuvat vähentämään päästöjään odotettua enemmän, voivat myydä päästöoikeuksiaan saastuttajille. Miksei tämä kävisi myös kuumuuteen? Kun emme Suomessa ole tottuneet tällaisiin helteisiin, voisimme myydä ainakin kymmenkunta astetta eteläiselle pallonpuoliskolle, jossa on nyt talvi. Esimerkiksi Argentiina voisi maksaa maltaita muutamasta suomalaisesta lämpöasteesta, koska siellä paleltuu ihmisiä kuin russakoita. Helteen vienti sinne onnistuisi varmaan tankkilaivoilla, ja pitemmän päälle myös Paavo Lipposen konsultoimia putkia pitkin meren alitse.

Artikkelin lähde Kaleva